

KONJUNKTIV PERFEKTA AKTIVA A PASIVA

Překlad izolovaných tvarů: „at“ + sloveso v minulém čase (např. „at' jsem chválil, at' jsem pochválil“).

Aktivum

sg	1.	laudāv- erim at' jsem pochválil	monu- erim at' jsem napomenul	dīx- erim at' jsem řekl	vīc- erim at' jsem zvítězil	pepul- erim at' jsem zahnal	dēfend- erim at' jsem ubránil
	2.	laudāv-eris	monu-eris	dīx-eris	vīc-eris	pepul-eris	dēfend-eris
	3.	laudāv-erit	monu-erit	dīx-erit	vīc-erit	pepul-erit	dēfend-erit
pl	1.	laudāv-erimus	monu-erimus	dīx-erimus	vīc-erimus	pepul-erimus	dēfend-erimus
	2.	laudāv-eritis	monu-eritis	dīx-eritis	vīc-eritis	pepul-eritis	dēfend-eritis
	3.	laudāv- erint	monu- erint	dīx- erint	vīc- erint	pepul- erint	dēfend- erint

Sloveso *esse* a jeho složeniny jsou pravidelné:

- *fu-erim* „at' jsem byl“, *fu-eris*, *fu-erit*, *fu-erimus*, *fu-eritis*, *fu-erint*,
- *potu-erim* „at' jsem mohl“, *potu-eris*, *potu-erit*, *potu-erimus*, *potu-eritis*, *potu-erint*.

Pasivum

Participium perfekta pasiva + konjunktiv přítomnosti slovesa *esse*.

Shoda ptc. pf. pas. s podmětem v rodě, čísle a pádě.

sg.	1.	laudātus, a, um sim at' jsem byl pochválen	monitus, a, um sim at' jsem byl napomenut	dictus, a, um sim at' jsem byl řečen, at' se o mně řeklo	pulsus, a, um sim at' jsem byl zahrán
	2.	laudātus, a, um sīs	monitus, a, um sīs	dictus, a, um sīs	pulsus, a, um sīs
	3.	laudātus, a, um sit	monitus, a, um sit	dictus, a, um sit	pulsus, a, um sit
pl.	1.	laudātī, ae, a sīmus	monitī, ae, a sīmus	dictī, ae, a sīmus	pulsī, ae, a sīmus
	2.	laudātī, ae, a sītis	monitī, ae, a sītis	dictī, ae, a sītis	pulsī, ae, a sītis
	3.	laudātī, ae, a sint	monitī, ae, a sint	dictī, ae, a sint	pulsī, ae, a sint

Deponentní slovesa (pasivní tvary s aktivním významem):

sg.	1.	hortātus, a, um sim at' jsem povzbudil	veritus, a, um sim at' jsem se bál	profectus, a, um sim at' jsem vytáhl	passus, a, um sim at' jsem vytrpěl
	2.	hortātus, a, um sīs	veritus, a, um sīs	profectus, a, um sīs	passus, a, um sīs
	3.	hortātus, a, um sit	veritus, a, um sit	profectus, a, um sit	passus, a, um sit
pl.	1.	hortātī, ae, a sīmus	veritī, ae, a sīmus	profectī, ae, a sīmus	passī, ae, a sīmus
	2.	hortātī, ae, a sītis	veritī, ae, a sītis	profectī, ae, a sītis	passī, ae, a sītis
	3.	hortātī, ae, a sint	veritī, ae, a sint	profectī, ae, a sint	passī, ae, a sint

FUNKCE KONJUNKTIVU PERFEKTA VE VĚTĚ HLAVNÍ

Přání (konjunktiv přací)

Přání splnitelné v minulosti.

Může být částice *utinam* „at', kéž“.

Překlad: „at“ nebo „kéž“ + sloveso v minulém čase.

Zápornka: *nē*.

(*Utinam*) *epistulam iam mīserit*.

(*Utinam*) *ex urbe profectī sint*.

(*Utinam*) *nē id dīxerit*.

(*Utinam*) *nē mortuus sit*.

Kéž už poslal dopis.

Kéž už vytáhli z města.

Kéž to neřekl.

Kéž nezemřel.

Zákaz (konjunktiv zakazovací)

Záporka *nē*.

Zákaz pomocí konjunktivu perfekta nebo konjunktivu prézentu.

Nē id fēceris! „Nedělej to!“

Nē id fēceritis! „Nedělejte to!“

Nē expectāveris! „Nečekej!“

Nē expectāveritis! „Nečekejte!“

KONJUNKTIV PLUSQUAMPERFEKTA AKTIVA A PASIVA

Překlad izolovaných tvarů: kondicionál minulý (např. „byl bych chválil, byl bych pochválil“).

Aktivum

sg.	1.	laudāv-issem byl bych pochválil	monu-issem byl bych napomenul	dīx-issem byl bych řekl	vīc-issem byl bych zvítězil	pepul-issem byl bych zahnal
	2.	laudāv-issēs	monu-issēs	dīx-issēs	vīc-issēs	pepul-issēs
	3.	laudāv-isset	monu-isset	dīx-isset	vīc-isset	pepul-isset
pl.	1.	laudāv-issēmūs	monu-issēmūs	dīx-issēmūs	vīc-issēmūs	pepul-issēmūs
	2.	laudāv-issētis	monu-issētis	dīx-issētis	vīc-issētis	pepul-issētis
	3.	laudāv-issent	monu-issent	dīx-issent	vīc-issent	pepul-issent

Sloveso *esse* a jeho složeniny jsou pravidelné:

- *fu-issem* „byl bych byl“, *fu-issēs*, *fu-isset*, *fu-issēmūs*, *fu-issētis*, *fu-issent*,
- *potu-issem* „byl bych mohl“, *potu-issēs*, *potu-isset*, *potu-issēmūs*, *potu-issētis*, *potu-issent*.

Pasivum

Participium perfekta pasiva + konjunktiv imperfekta slovesa *esse*.

Shoda ptc. pf. pas. s podmětem v rodě, čísle a pádě.

sg.	1.	laudātus, a, um essem byl bych býval pochválen	monitus, a, um essem byl bych býval napomenut	pulsus, a, um essem byl bych býval zahrán
	2.	laudātus, a, um essēs	monitus, a, um essēs	pulsus, a, um essēs
	3.	laudātus, a, um esset	monitus, a, um esset	pulsus, a, um esset
pl.	1.	laudātī, ae, a essēmūs	monitī, ae, a essēmūs	pulsī, ae, a essēmūs
	2.	laudātī, ae, a essētis	monitī, ae, a essētis	pulsī, ae, a essētis
	3.	laudātī, ae, a essent	monitī, ae, a essent	pulsī, ae, a essent

Deponentní slovesa (pasivní tvary s aktivním významem):

sg.	1.	hortātus, a, um essem byl bych pochválil	veritus, a, um essem byl bych se bál	profectus, a, um essem byl bych vytáhl	passus, a, um essem byl bych vytrpěl
	2.	hortātus, a, um essēs	veritus, a, um essēs	profectus, a, um essēs	passus, a, um essēs
	3.	hortātus, a, um esset	veritus, a, um esset	profectus, a, um esset	passus, a, um esset
pl.	1.	hortātī, ae, a essēmūs	veritī, ae, a essēmūs	profectī, ae, a essēmūs	passī, ae, a essēmūs
	2.	hortātī, ae, a essētis	veritī, ae, a essētis	profectī, ae, a essētis	passī, ae, a essētis
	3.	hortātī, ae, a essent	veritī, ae, a essent	profectī, ae, a essent	passī, ae, a essent

FUNKCE KONJUNKTIVU PLUSQUAMPERFEKTA VE VĚTĚ HLAVNÍ

Nerealita v minulosti

Záporka *nōn*.

Překlad: kondicionál minulý.

Epistulam tuam libenter lēgissem.

Byl bych si rád přečetl tvůj dopis.

Hominēs iniūstōs nōn dēfendissem.

Nebyl bych bránil nespravedlivé lidi.

Iīs temporibus fēliciter vīxissem.

V těch dobách bych byl žil šťastně.

Přání nesplnitelné v minulosti

Přání nesplnitelné v minulosti (tj. přání, o němž již mluvčí ví, že se nesplnilo).

Částice *utinam* „kž“.

Záporka *nē*.

Překlad: „kéž“ + kondicionál minulý.

Utinam vēnisset!

Utinam id dīxissēmus!

(Utinam) nē id dīxisset.

(Utinam) nē mortuī essent!

Kéž by byl přišel!

Kéž bychom to byli řekli!

Kéž by to nebyl řekl!

Kéž by nebyli zemřeli!

PŘEKLAD LATINSKÝCH KONJUNKTIVŮ A DO ČEŠTINY

Překlad **izolovaných** tvarů:

konjunktiv přítomného času	at' + přítomný čas	at' (po)chválím, at' jsem (po)chválen
konjunktiv perfekta	at' + minulý čas	at' jsem (po)chválil, at' jsem byl (po)chválen
konjunktiv imperfekta	přítomný kondicionál	(po)chválil bych byl bych (po)chválen
konjunktiv plusquamperfekta	minulý kondicionál	byl bych (po)chválil byl bych býval (po)chválen

Pozor na aktivum a pasivum v češtině!

Pasivum: přičestí trpné, zakončeno na „-n, -na, -no; -t, -ta, -to“ atd.

Aktivum: **pouze** tzv. přičestí minulé činné, které je zakončeno na „-l, -la, -lo“ atd.

	konjunktiv přítomného času	konjunktiv perfekta	konjunktiv imperfekta	konjunktiv plusquamperfekta
aktivum	<i>laudem</i> at' chválím	<i>laudāverim</i> at' jsem chválil	<i>laudārem</i> chválil bych	<i>laudāvissem</i> byl bych chválil
pasivum	<i>lauder</i> at' jsem chválen	<i>laudātus sim</i> at' jsem byl chválen	<i>laudārer</i> byl bych chválen	<i>laudātus essem</i> byl bych býval chválen